

Een gedegen weideopvoeding voor jongvee

‘Weidegang kost ons extra moeite, maar het moet wel wat opleveren’, stelt melkveehouder Kees van Loenen. Een degelijke weideopvoeding van het jongvee legt op boerderij Het Hek de basis voor economische graaskoeien.

TEKST WICHERT KOOPMAN

Hij heeft er serieus over nagedacht: de koeien permanent opstallen en daardoor iedere dag weten waar hij aan toe is. Kees van Loenen moet er namelijk best wat voor over hebben om zijn vee te weiden. Hij heeft samen met zijn vrouw Marlies een melkveebedrijf met 105 melkkoeien en zo’n 50 stuks jongvee in de bosrijke omgeving van Leusden. Van de 41 hectare grasland ligt niet meer dan 13 hectare direct achter de stal van hun boerderij Het Hek. Om op de overige negen voor de koeien beweidbare hectares te komen moeten de dieren de openbare weg oversteken, wat twee maal daags inzet van twee mensen en de nodige tijd vraagt. ‘Toch zijn we onze koeien altijd blijven weiden’, vertelt Van Loenen. De weidepremie van twee cent van melkafnemer Lactalis Leerdammer speelt daarbij een rol. ‘Maar net zo belangrijk vinden we de positieve uitstraling van koeien in de wei. Ik kijk vaak naar de automobilisten die moeten wachten als we de koeien laten oversteken. Ondanks het oponthoud hebben ze bijna allemaal een glimlach op hun gezicht en velen steken vrolijk hun hand

op’, stelt de veehouder vast. ‘Dat zegt genoeg. Weidegang levert ons maatschappelijke waardering op.’

Weidend jongvee in twee groepen

Melkveehouder Kees van Loenen maakt bewuste keuzes. ‘Als we ergens voor kiezen, dan willen we het ook goed doen. Onze inspanningen om de koeien te weiden moeten wel wat opleveren’, verklaart hij. Op het bedrijf wordt Nieuw Nederlands Weiden toegepast en de koeien gaan minimaal zes uur per dag en 120 dagen per jaar naar buiten. Bij het optimaliseren van de weidegang hoort voor de veehouder een degelijke opvoeding van het jongvee tot goede graaskoeien. En daarvoor is het volgens hem essentieel dat de jonge dieren minimaal 200 dagen in de wei hebben gelopen voordat ze voor de eerste keer afkalven.

In het beweidingsplan voor het jongvee maakt Van Loenen onderscheid tussen de dieren die voor het eerst naar buiten gaan en de dieren die al eens buiten hebben gelopen. De eerste groep bestaat uit alle kalveren die

zijn geboren tussen juni in het voorgaande jaar en mei in het jaar van weidegang.

Kennismaken met stroomdraadje

De weideperiode voor deze eerstejaarsleerlingen start eigenlijk al zes weken voor de geplande inschaardatum met een longwormenting. Deze wordt vier weken later nog eens herhaald. 'De jonge dieren lopen altijd op percelen tegenover de boerderij. Deze laten we in het voorjaar eerst begrazen door de melkkoeien, dan halen we er een maaisnede af en op het etgroen daarvan weiden we de kalveren', legt Van Loenen uit.

De beweiding met melkkoeien zorgt voor een lichte wormenbesmetting, die de jonge dieren nodig hebben voor de opbouw van een solide immuniteit. 'Ontwormen doen we nooit. We werken al jaren volgens hetzelfde systeem en weten uit ervaring dat een behandeling niet nodig is', voegt de veehouder er nog aan toe.

De allereerste weidedag is het altijd spannend. 'De uitgelaten dieren weten nog niet wat een afrastering is en vliegen daardoor wel eens door de draad het bos in', vertelt de veehouder. Het levert achteraf smakelijke verhalen op, maar om de losgeslagen pubers enigszins te temmen krijgen ze vooraf een roesje van de dierenarts. 'Als de dieren eenmaal hun natte neus tegen een stroomdraadje hebben gehouden, vergeten ze dat voor de rest van hun leven niet meer', weet Van Loenen uit ervaring.

Vliegenflappen en mineralenbolussen

Omdat de eerstejaars dicht bij de boerderij lopen, kunnen de veehouders de gezondheid van de dieren goed in de gaten houden en ze dagelijks bijvoeren met een kilo kalverbrok. De ervaren weider geeft tegengas aan de gedachte dat weidend jongvee achter zou blijven in groei. 'Beweging is juist goed voor de ontwikkeling van het skelet', stelt hij. 'Maar we zorgen er wel voor dat de jongste dieren altijd in mooi gras lopen en tijdig weer worden opgestald.'

De veehouders scharen de pinken die in het eerste jaar in de wei hebben gelopen, in het tweede jaar uit op een veldkavel na de eerste snede. Deze dieren blijven in de herfst lopen zolang het weer en het grasaanbod dit toelaten. 'Insemineren doen we op stal en de dieren gaan pas naar buiten als ze drachtig zijn. De hoogdrachtige vaarzen halen we enkele weken voor de verwachte kalfdatum weer naar binnen', vult Van Loenen aan.

▲
Marlies en Kees van Loenen besteden veel aandacht aan de jongveeopfok

De door bos omzoomde percelen van boerderij Het Hek vormen een ideale biotoop voor stekende insecten, zoals de wrangvlieg. Om de pinken hier tegen te beschermen voorziet de veehouder ze aan ieder oor van een vliegenflap. Daarnaast krijgen de oudere dieren twee mineralenbolussen mee als ze de wei ingaan.

Bewezen succesvol

De gedegen weide-opvoeding van het jongvee van de familie Van Loenen heeft zich in de loop van vele jaren bewezen. Toch zien de veehouders nog wel een verbeterpunt. 'De dieren in de eerste groep zijn tussen de twee maanden en ruim een jaar oud. Daarmee is het leeftijdsverschil best groot. De jongste dieren komen daardoor wel eens wat tekort', merkt hij. Dit zou kunnen worden ondervangen door te weiden in twee groepen. De oudere dieren zouden wat eerder naar buiten kunnen en de jongere wat later. 'Maar dat vraagt wel extra organisatie en werk', geeft de veehouder zijn afweging aan.

Een tweede aandachtspunt is volgens hem het inseminatiemoment van de pinken. 'De meeste dieren zijn op een leeftijd van 14 maanden voldoende ontwikkeld om geïnsemineerd te kunnen worden. Maar soms lopen ze dan nog lekker in de wei en vind ik het jammer om ze naar binnen te halen. Deze pinken kalven wat ouder af dan strikt noodzakelijk', stelt hij vast. Zo valt ook een bewezen weideopvoeding nog altijd te optimaliseren. |

Foto links: vliegenflappen beschermen de pinken tegen stekende insecten

Foto rechts: het oudere jongvee loopt op een veldkavel die wat verder van huis ligt

